

Referat fra møtet i Rådet for nordisk samarbeid om funksjonshinder. København 19. oktober, 2023

Deltakere på Rådsmøte

Sif Holst	Danske Handicaporganisationer	Danmark
Leif Olsen	VIVE	Danmark
Anna Caldén	SAMS–Samarbetsförbundet kring funktionshinder	Finland
Iiro Toikka	THL	Finland
Tóra við Keldu	MED	Färöarna
Barbara Álvsdóttir Thomsen	Almannamálaráðið Socialministeriet	Färöarna
Alma Ýr Ingólfssdóttir	Öryrkjabandalag Íslands ÖBI	Island
Soffía Dóra Jóhannsdóttir	Socialministeriet	Island
Anna Bjørshol	Barne- unge og familiedirektoratet	Norge
Tom Tvedt	SAFO	Norge
Ola Balke	Myndigheten för delaktighet	Sverige
Marie Sten	Funktionsrätt Sverige	Sverige
Mette Cordius-Hansen	Socialstyrelsen	Grønland
Christina Johnsen	NIIK	Grønland
Karl Wahlman	Ålands handikappförbund /Funksjonsrätt Åland	Åland
Gunilla Lindqvist	Ålands landkapsregering	Åland

Medlemmer av Rådet for nordisk samarbeid om funksjonshinder

Land	Expert	Representant
Norge	<p>Anna Bjørshol Direktør Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) Avdeling for rettferd og inkludering anna.bjorshol@bufdir.no</p> <p>Suppleant: Per-Christian Wandås Seniorrådgiver Helsedirektoratet Per-Christian.Wandas@helsedir.no</p>	<p>Tom Tvedt Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO)</p> <p>Suppleant: Eva Buschmann, leder Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon eva@cp.no</p>

Land	Expert	Representant
Finland	<p>Päivi Nurmi-Koikkalainen Institutet för hälsa och välfärd THL paivi.nurmi-koikkalainen@thl.fi</p> <p>Suppleant: Tea Hoffrén Planerare Social- och hälsovårdsministeriet Avdelningen för välfärd och tjänster Tea.hoffren@stm.fi</p>	<p>Anna Caldén Frivilligkoordinator SAMS–Samarbetsförbundet kring funktionshinder annacalden@gmail.com</p> <p>Suppleant: Pirkko Mahlamäki Generalsekreterare Handikappforum pirkko.mahlamaki@vammaisfoorumi.fi</p>
Sverige	<p>Ola Balke Utredare Myndigheten för delaktighet ola.balke@mfd.se</p> <p>Suppleant: Karin Flyckt Utredare, Socialstyrelsen karin.flyckt@socialstyrelsen.se</p>	<p>Marie Sten Första vice ordförande Funktionsrätt Sverige marie.sten@funktionsratt.se</p> <p>Suppleant: Nicklas Mårtensson Generalsekreterare Funktionsrätt Sverige nicklas.martensson@funktionsratt.se</p>

Land	Expert	Representant
Island	<p>Soffía Dóra Jóhannsdóttir Jurist Félags- og vinnumarkaðsráðuneytið / Ministry of Social Affairs and Labour soffia.johannsdottir@frn.is</p> <p>Suppleant: Anna Klara Georgsdóttir Félags- og vinnumarkaðsráðuneytið / Ministry of Social Affairs and Labour</p>	<p>Alma Ýr Ingólfssdóttir Ordförande Islands handikappförbund (ÖBÍ) thuridur@obi.is</p> <p>Suppleant: Unnur Helga Óttarsdóttir Landsforeningen Throskahjálp unnur@throskahjalp.is</p>
Danmark	<p>Leif Olsen Seniorforsker, VIVE LeOl@vive.dk</p> <p>Suppleant: Janina Gaarde Rasmussen Videns- og analysekonsulent Videnscenter om Handicap jgr@handivid.dk</p>	<p>Sif Holst Næstformand Danske Handicaporganisationer sho@handicap.dk</p>

Land	Expert	Representant
Färöarna		
	Barbara Álvsdóttir Thomsen, fuldmægtig i Almannamálaráðið Socialministeriet barbara@amr.fo	<u>Tóra við Keldu</u> <u>Forkvinde MEGD</u> tora@megd.fo
	Suppleant: Birna Steingrímsdóttir Fuldmægtig Socialministeriet birna.steingrimsdottir@amr.fo	<u>Suppleant:</u> Bárður Atlason Ísheim, Skrivari, MEGD bardur@megd.fo
Grönland		
	Mette Cordius-Hansen AC-fuldmægtig Departementet for Børn, Unge, Familier og Justitsområdet viks@nanoq.gl	<u>Christina Johnsen</u> <u>NIIK / Saninni Consultning</u> christina@johnsen.gl
	Suppleant: Rikke Lilienvald Larsen Fuldmægtig i Socialstyrelsen under Grønlands Selvstyre rill@nanoq.gl	Suppleant: Kristine Reimer KNIPK – Kalaallit Nunaanni Innarluutillit Piginnaanikitsullu Kattuffiat knipk1981@gmail.com

Land	Expert	Representant
Åland	Gunilla Lindqvist Specialsakkunnig Ålands landkapsregering gunilla.lindqvist@regeringen.ax	Karl Wahlman Verksamhetsledare Ålands handikappförbund karl.wahlman@handicampen.ax Suppleant Henrik Lagerberg Styrelseordförande för Ålands handikappförbund henrik.lagerberg@aland.net

Sekretariatet

Nordens velferdssenter

Kai Koivumäkii	Nordens välfärdscenter	Norden
Marie Sjö Lind	Nordens välfärdscenter	Norden
Gunnar Michelsen	Nordens välfärdscenter	Norden

Nordens Ministerråd

Eeva Mielonen	Avdelingen for kunnskap og velferd (KV), Nordiska ministerrådets sekretariat.	Norden
----------------------	--	--------

Torsdag 19. oktober 09:00–21:00

09:00–09:20 Møtet innledes av ordfører Soffía Dóra Jóhannsdóttir, Socialministeriet, Island

Møteleder for både i dag 19. og i morgen 20. er Ola Balke, Myndigheten för delaktighet, Sverige

09:05–09:10 Presentasjonsrunde

Gjennomgang av og kommentarer til referat fra Rådsmøte 1. mai 2023.

09:10 Diskusjon og erfaringsutveksling om aktuelle nasjonale initiativer. Informasjon om nyheter eller saker siden sist

– «Den Nordiske runden»

09:15–09:30 Danmark

09:30–09:45 Finland

09:45–10:00 Färöarna

10:00–10:15 Grönland

10:15–10:35 Pause

10:35–10:50 Island

10:50–11:05 Norge

11:05–11:20 Sverige

11:20–11:35 Åland

Danmark

Forslag til emner til dialog

Funktionshindersrådet

København

19. oktober 2023

Danmark

VIVÉ

Nordisk værdi: Universelt design

Universelt design er et mål i UNCPD og derfor kunne det være relevant at finde veje til at udbygge det nordiske samarbejde og deling af viden og erfaringer med at gøre universelt design til praksis.

- Danmark
- Finland
- Færøerne
- Grønland
- Island
- Norge
- Sverige
- Åland

Antologi: Universelt design – tværdisciplinære perspektiver i teori og praksis

Universal Design Hub has created and facilitates a cross-disciplinary network that aims to turn the academic field of universal design into a research-based, cross-disciplinary field of knowledge.

Link to anthology in Danish and in English from week 44:

<https://aauforlag.dk/produkt/arkitektur-design-kunst-ebog/universelt-design-1>

Nordisk værdi: Tillid

Tillid fremhæves ofte som et særkende og grundlag for mange kvaliteter i de nordiske lande og en afgørende faktor for sammenhængskraft og social bæredygtighed.

Der er tegn på krise i tilliden mellem mennesker med funktionsnedsættelser og deres forhold til offentlige myndigheder. Derfor kunne det måske være nyttigt at dele erfaringer med, at skabe grundlag for at fastholde og udbygge tilliden mellem mennesker med funktionsnedsættelse og offentlige myndigheder?

- Danmark
- Finland
- Færøerne
- Grønland
- Island
- Norge
- Sverige
- Åland

Nordisk værdi: Viden og statistik

Kan undersøgelser, dokumentation og monitorering bruges bedre på tværs af de nordiske lande?

FN: [Handicapkonventionen](#) og [Verdensmålene](#) og [inklusionsstrategi](#)

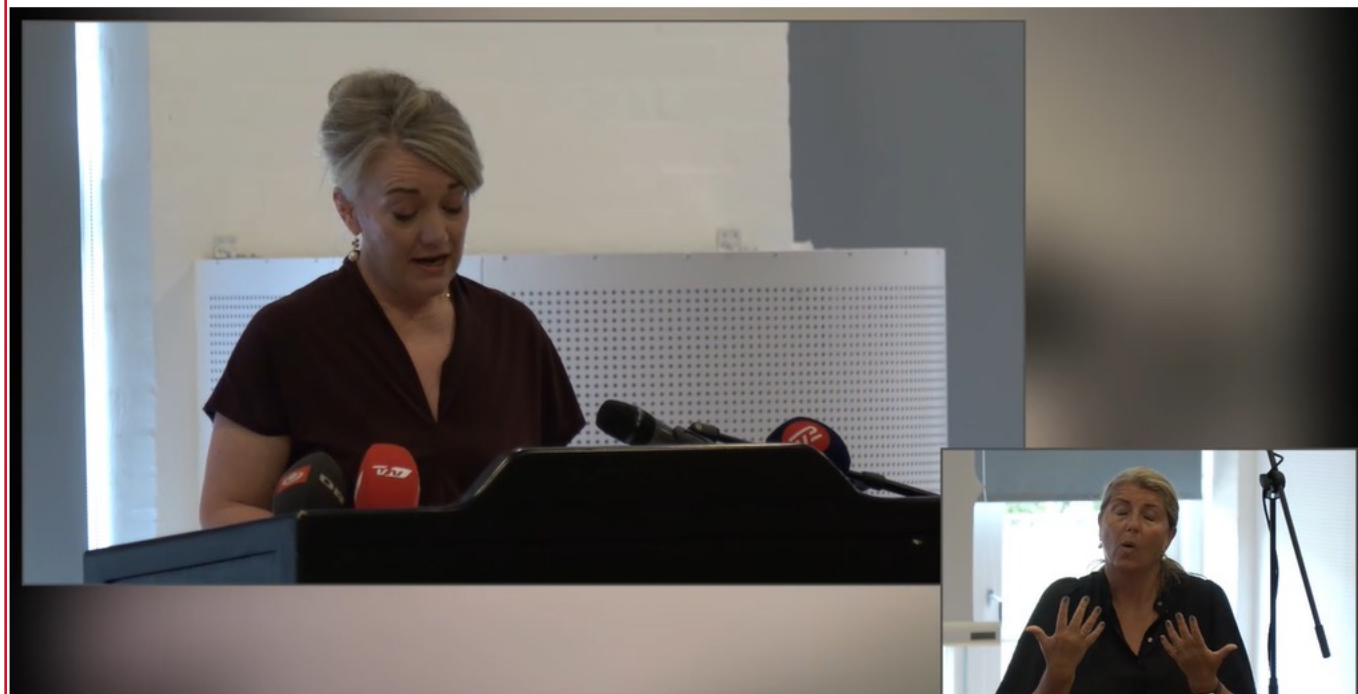
EU: [The European Disability Strategy 2021-2030](#)

Norden: [Nordiskt program för samarbete om funktionshindersfrågor 2023–2027](#)

- Danmark
- Finland
- Færøerne
- Grønland
- Island
- Norge
- Sverige
- Åland

Markering af regeringens undskyldning til tidligere anbragte i sær- og
åndssvageforsorgen i perioden 1933-1980, som har været udsat for svigt og
overgreb

Arrangementet blev livestreamet d. 11. september 2023

Link til filmen "[Stemmer fra sær- og åndssvageforsorgen](#)"

Aktuelle nasjonale initiativer,
nyheter eller saker siden sist

Funktionshindersrådet

København

19. oktober 2023

Danmark

VIVÉ

VIVÉ

Handicappolitisk Redegørelse 2023

23-06-2023

Publikation

Handicap

Handicappolitisk Redegørelse 2023 giver et overblik over nationale initiativer til gavn for mennesker med handicap. Redegørelsen tager afsæt i regeringens arbejde med at fremme ligebehandling af mennesker med handicap. Nærværende redegørelse redegør for årene 2021 og 2022 og er den fjerde udarbejdet af Ministeriernes Handicapudvalg.

Hent publikationen

2022

Socialpolitisk
Redegørelse

VIVE

Vedtagelse af lovforslag om natovervågning

Regeringen, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten og Alternativet ophævede d.30. august 2023 aldersgrænsen for natovervågning til borgere med svært handicap. Det betyder, at retten til natovervågning gælder for alle borgere med svært handicap, der har en hjælperordning efter servicelovens § 95, stk. 3, og behov for natovervågning, og ikke kun for unge til og med 23 år med svært handicap. Der er blevet brugt færre penge end forudsat til at sikre unge med svært handicap natovervågning i eget hjem. Derfor besluttede regeringen sammen med aftalepartierne bag finanslovsaftalen for 2020 at fjerne aldersgrænsen for, hvornår man kan få ret til natovervågning.

Revision af magtanvendelsesreglerne

Regeringen arbejder med forberedelse af de kommende politiske drøftelser om revision af magtanvendelsesreglerne over for personer på botilbud, som forventes at blive sidst på året. Vi forventer, at lempelser af reglerne om registrering, indberetning og forhåndsgodkendelse kommer til at være en væsentlig del af revisionen. Udvidede muligheder for brug af velfærdsteknologi forventes også at blive en væsentlig del. Det bliver et væsentligt fokus at reglerne skal give den bedst mulige balance mellem hensyn til borgerens selvbestemmelse og retssikkerhed og på den anden side personalets rammer for arbejdet med omsorg for personer med varigt og betydeligt nedsat psykisk funktionsevne.

Handlingsplan

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at der skal laves en handlingsplan med det formål at skabe bedre muligheder for mennesker med handicap. Her vil der være fokus på, at flere med handicap kan bidrage på arbejdsmarkedet. Der vil også være fokus på muligheder for at skabe mere fleksible uddannelsesveje for studerende med handicap.

Specialeplanlægning

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at der skal indføres specialeplanlægning på den højt specialiserede del af handicapområdet. Med specialeplanlægning inddeler vi det højt specialiserede socialområde i specialer, der samler den højt specialiserede viden, kompetencer og tilbud, der er på det enkelte område. Status på nuværende tidspunkt er derfor, at vi er ved at forberede de kommende politiske forhandlinger. Det konkrete indhold vil afhænge af forhandlingerne, og vi kan på nuværende tidspunkt ikke sige noget om indholdet.

Hjælpemiddelsreform

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at personer med handicap ofte oplever lang sagsbehandling af visitation til hjælpemidler. Regeringen ønsker derfor at forenkle reglerne for visitation til hjælpemidler, så borgerne oplever øget tilgængelighed, mindre ventetid og mere smidig visitation.

Øvrigt nyt fra DH

- [30 skridt mod mere lighed i sundhed](#)
- Universelt Design, UIA og World Capital of Architecture
- [Natur for alle på udnaturen.dk](#)
- [Stærkere Sammen i Verden](#)
- [Bevægelse for alle](#)
- DH og DCH undersøgelse om Befolkningens syn på handicap (forventes lanceret i uge 43)

Hvad vil du gerne opleve?

Her kan du finde inspiration til ture ud i naturen i hele Danmark - hvad enten du leder efter cykelruter, shelters eller legepladser.

Alle ud i naturen

Ud og gå i naturen

Ud og cykle i naturen

Ud med familien i naturen

Ud og sove i naturen

Ud og bade i naturen

Søg via kort

Find ruter, faciliteter og seværdigheder

[Gå på opdagelse i Danmarkskortet →](#)

LINKER FRA DANMARK

Om vold mod børn med funktionsnedsættelser

<https://www.vive.dk/da/medarbejdere/mogens-christoffersen-l2k95k6m/>

<https://www.vive.dk/da/udgivelser/sexual-crime-against-schoolchildren-with-disabilities-a-nationwide-prospective-birth-cohort-study-dx3y5qvb/>

https://bornsvilkar.dk/wp-content/uploads/2023/09/Svigt-af-boern-i-Danmark_status-2023.pdf?utm_source=fagnyhedsbrev&utm_medium=email&utm_campaign=Fagnyhedsbrev_uge43_2023

<https://www.vive.dk/da/udgivelser/vold-og-seksuelle-overgreb-mod-boern-og-unge-med-handicap-bxqmqzk/>

<https://www.vive.dk/da/udgivelser/physical-violence-against-children-with-disabilities-3vy64qxy/>

Handicappolitisk topmøde på Christiansborg: Flere unge med handicap skal i arbejde og uddannelse

Hvordan får vi flere unge med handicap i arbejde eller uddannelse? Det blev diskuteret under det handicappolitiske topmøde den 11. oktober 2023 inviteret af Folketingets Beskæftigelsesudvalg og beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen (S).

<https://www.ft.dk/da/aktuelt/nyheder/2023/10/handicaptopmoede>

Danske regler ledsagekort

[Ledsagekort | Danske Handicaporganisationer](#)

Finland

Current issues in Finland

The Council of Nordic Cooperation on Disability 19.-20.10.2023

Follow-up report: National Action Plan on the UNCRPD 2020-2023

- Finland ratified the UN Convention on the Rights of persons with Disabilities UNCRPD in 2016 and the Advisory Board on the Rights of persons with Disabilities VANE was appointed in 2017
- One of VANE's tasks is to draw up a national Action Plan for the UNCRPD for each term of office
- The Action Plan 2020-2023 was the second in its order
- The Action Plan 2020-2023 included objectives and 110 measures to implement them
- Responsible parties for the measures were different ministries
- VANE coordinates the action plan process
- Process: inclusive and continuous

Follow-up report: National Action Plan on the UNCRPD 2020-2023

- For the report
 - Ministries were asked to assess the implementation of measures according to their responsibility areas
 - Consultations were organised for disability organisations
- Ministries estimate that out of 110 measures
 - 80 implemented
 - 24 partially implemented
 - 6 not implemented
- Overall, the rights of persons with disabilities have been promoted during the period in accordance with the objectives and measures of the Action Plan, but the measures have not been implemented as planned in all respects.

Next steps

- New Advisory Board appointed 9/2023
- New Advisory Board will begin preparation of the third Action Plan
 - The results of the monitoring report will be taken into account in the preparation

EU Disability Card

- The development of the EDC that would be in use in all member states is one of the seven flagship initiatives under the EU Strategy for the Rights of Persons with Disabilities 2021-2030
- European Commission submitted a proposal for a directive on 6.9.: it proposes introduction of a European Disability Card and reinforcement of a European Parking Card for persons with disabilities in all member states
- The aim is to facilitate the right of persons with disabilities to free movement by ensuring that they have equal access to special conditions and preferential treatment and parking rights when visiting another Member State
- Finland has been one of the eight pilot countries in the EDC pilot project since 2018

EU Disability Card / Finland's initial position

- Finland considers it important to extend the use of the Disability Card to cover all EU Member States in line with the approach of the pilot projects.
- It is important to respect and take appropriately into account the different structures and arrangements existing in Member States, including different definitions of disability.
- It should be noted that in many countries, including Finland, there is no single definition of disability on which the issuing of the card could be based.
- We have good experiences of the EDC in the field of culture, leisure, sports and traffic. We don't see the EDC as an appropriate tool in all areas of life such as in health care or in education.
- It should be possible to define the implementation, use and legal effects of the Card and the criteria for issuing it at the national level.

Act on Disability Services

- The Finnish parliament passed the new Act on Disability Services in February 2023
- The key elements of the new Act on Disability Services and Assistance are the inclusion, equality and non-discrimination of persons with disabilities, and individual services that meet the needs of persons with disabilities and support their independent living
- The Act was to enter into force in October 2023
- However, after the parliamentary elections, the new government passed legislation that postponed the coming into effect to January 2025
- The scope of the act will be further specified during 2024, and the government will propose revised legislation to parliament in 2024

Ministry of
Social Affairs and Health

European Disability Card - experiences and reflections from Finland

Tea Hoffrén
Senior specialist
27.9.2023

Background: European Disability Card EDC

- Finland has been one of the eight pilot countries in the EDC pilot project since 2018
- The development of the EDC that would be in use in all member states is one of the seven flagship initiatives under the EU Strategy for the Rights of Persons with Disabilities 2021-2030
- European Commission submitted a proposal for a directive on 6.9.: it proposes introduction of a European Disability Card and reinforcement of a European Parking Card for persons with disabilities in all member states

European Disability Card pilot in Finland

Ministry of
Social Affairs and Health

Pilot Project of the EDC 1/2

- EDC has been taken into use in Finland in 6/2018
- Persons with disabilities can use the card both in Finland and in other EDC pilot countries to easily prove their disability or need of assistance in the field of transport, culture, leisure and sports
- EDC is voluntary for persons with disabilities and for service providers
- At the moment there are 23 000 EU Disability Cards in Finland (4/2023) and over 450 committed service providers

Pilot Project of the EDC 2/2

- In Finnish pilot a person with disabilities don't need a separate entitlement decision to be able to apply for the EDC
 - One can apply for the Card if he or she has a valid decision on certain services and benefits
 - Persons needing personal assistance can have the symbol A (assistant) included in their Card
 - The Social Insurance Institution verifies that the person has a decision entitling to the EDC
- The Disability Card Office is responsible for the implementation of the Card
 - Office is led and organized by disability organizations
- Disability Card Office is funded by The Funding Centre for Social Welfare and Health Organisations (STEA)

Activities during the EDC pilot project

- Creation of the eligibility criteria for EDC
- Creation of the system for the issuing of the EDC together with the Social Insurance Institution of Finland
- Engage the service providers in the areas of transport, tourism, culture and leisure to provide preferential conditions for persons with disabilities.
- Coordinate awareness-raising events
- Create an accessible Vammaiskortti-website with clear information on the service providers and the preferential conditions they offer
- Organize an information and publicity campaign to promote the European Disability Card
- Collaboration between different stakeholders

Proposal for a Directive establishing
the European Disability Card and the
European Parking Card for persons
with disabilities

Ministry of
Social Affairs and Health

Proposed directive

- The aim is to facilitate the right of persons with disabilities to free movement by ensuring that they have equal access to special conditions and preferential treatment and parking rights when visiting another Member State
- The European disability card would be recognised as proof of disability across the EU
- In addition, the Directive proposes a single European parking permit for persons with disabilities
- Directive would apply to situations where private operators or public authorities nationally offer special conditions or treatment to persons with disabilities with regard to access to services, facilities and facilities
 - The Directive would not apply to social security or social services

Proposed directive

- The Directive is based on the idea that Member States have a national definition of “disability status” and that persons with “disability status” receive the benefits and special treatment referred to in the Directive
- The Directive does not affect the competence of the Member States to assess and define disability status
- The Directive would not affect national or operator-specific competence to grant or claim preferential treatment for persons with disabilities and persons accompanying or assisting them
- Member States should take the necessary measures to ensure that holders of EDC, when travelling to another Member State, enjoy the same preferential conditions as persons with disabilities in that country in the scope of application

Proposed Directive and some initial reflections

Ministry of
Social Affairs and Health

Finnish non-paper and the proposal

- Definition of disability and criteria for issuing the Card to be decided at the national level - > yes, but disability status as a concept is challenging
- Disability Card and Parking Card remain separate - > yes
- Both digital and physical cards - > yes (digital at a later stage)
- The purpose of use of the Card remains to be determined at the national level - > yes
- Voluntariness – > yes and no
- Social security and benefits outside the scope of application - > yes
- Scope of application in transport, sports, cultural and leisure services - > no

Proposed Directive and reflections based on the EDC pilot

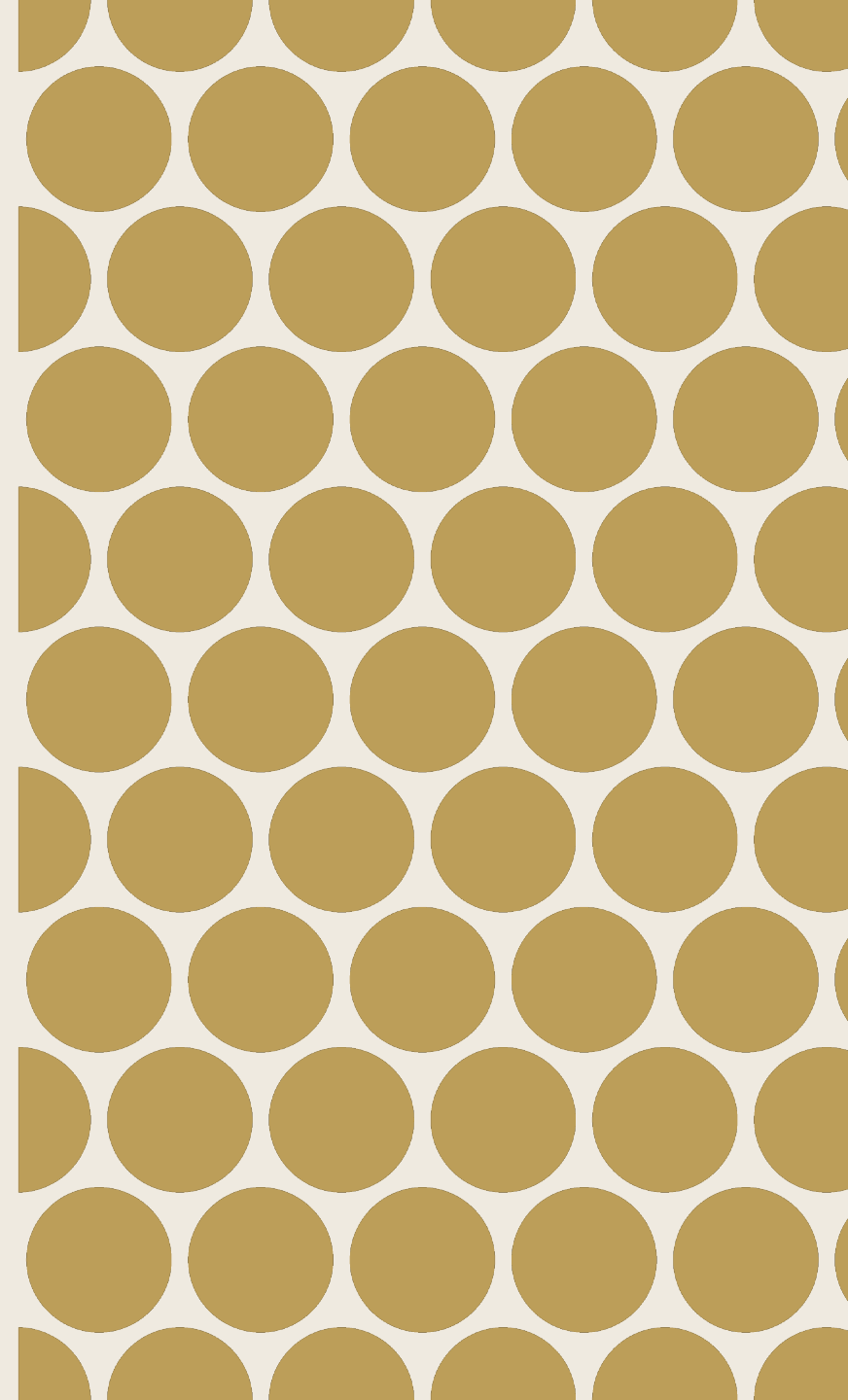

- National systems and approaches
- Definition of persons with disabilities in line with the UNCRPD
- Scope of application
- Introduction of a symbol A in the Card (verifies the need for a personal assistant)
- Details related to implementation

Thank you!

Tea Hoffrén
tea.hoffren@gov.fi

More information about the EDC pilot:
<https://vammaiskortti.fi/en/frontpage/>

Færøyene

Einki um okkum utan okkum

Nothing about us without us

Er Færøerne et velfærdssamfund?

YVIRLÝSING

ØLL BØRN OG UNG HAVA JAVNBJÓÐIS RÆTT TIL EITT VIRÐILIGT LÍV

Vit, ið umboða áhugamálini hjá føroyskum børnum og ungum, ið bera brek, vilja hervið gera vart við, at tað eru viðurskifti og umstøður í Føroyum, ið beinleiðis og áhaldandi føra við sær, at rættindi hjá fleiri børnum og ungum, ið bera brek, ikki verða virð.

Sambært altjóða Brekrættindasáttmálanum eiga umstøður og karmar at verða tillagað, soleiðis at øll okkara børn og ungu, ið bera brek, fáa somu virðing, sum onnur børn. Hóast hetta, so eru vit vitni til, at mismunur verður framdur í verki. Vit síggja, at føroyskar lógir og kunngerðir ikki hava neyðugar og ítøkiligar orðingar, ið kunnu tryggja rættindini hjá okkara børnum.

Harumframt síggja vit manglandi samstarv ímillum myndugleikar og viðkomandi partar, at tænastru eru misjavnar alt eftir, hvar í landinum ein býr, og at mismunur verður gjørdur á børnum og ungum, ið hava sama tørv á hjálp. Avleiðingarnar fyri hesi børn og ungu, og familjur teirra, eru í mongum førum álvarsamar.

Vit vilja tí staðiliga heita á viðkomandi myndugleikar og partar til skjótast gjørligt at fáa burtur allan mismun vegna brek. Lógarverkið má styrkjast, og tænastru sameinast, soleiðis at øll børn og ungu, ið bera brek, fáa møguleika at mennast, luttaka og trívast, eins og onnur børn.

Tað ber ikki til at gera góðar loysnir uttan veruliga at hoyra og skilja støðurnar hjá okkara børnum og ungu, umframt at vit eisini síggja somu avbjóðingar bæði millum vaksin og eldri. Tí bjóða vit okkum fram sum ráðgevar og viðleikarar hjá myndugleikum og pørtum, ið arbeiða við at finna loysnir.

MEGD og limafeløgini

ADHD felagið	Føroya Deyvafelag	Stoffskiftisfelagið
Alzheimerfelagið	Diabetesfelagið	Føroya Psoriasisfelag
Autismufelagið	Epilepsifelag Føroya	Giktafelag Føroya
Colitis-Crohn Føroyar	Felagið fyri lesi- og skriviveik	Heilafelagið
CP Føroyar	Føroya Astma/Allergifelag	Hjartafelagið
Cøliakifelag	Føroya Blindafelag	HOYR
Sinnisbati	Sclerosufelagið	Javni
Parkinsonfelagið	Parasport Føroyar	Nýrafelagið

Erklæring fra medlems- organisationerne og MEGD om børns rettigheder og mangel på det samme

!!!

Juridisk rådgiver – Dánjal Højgaard

Undskyldning fra den danske stat

Tema

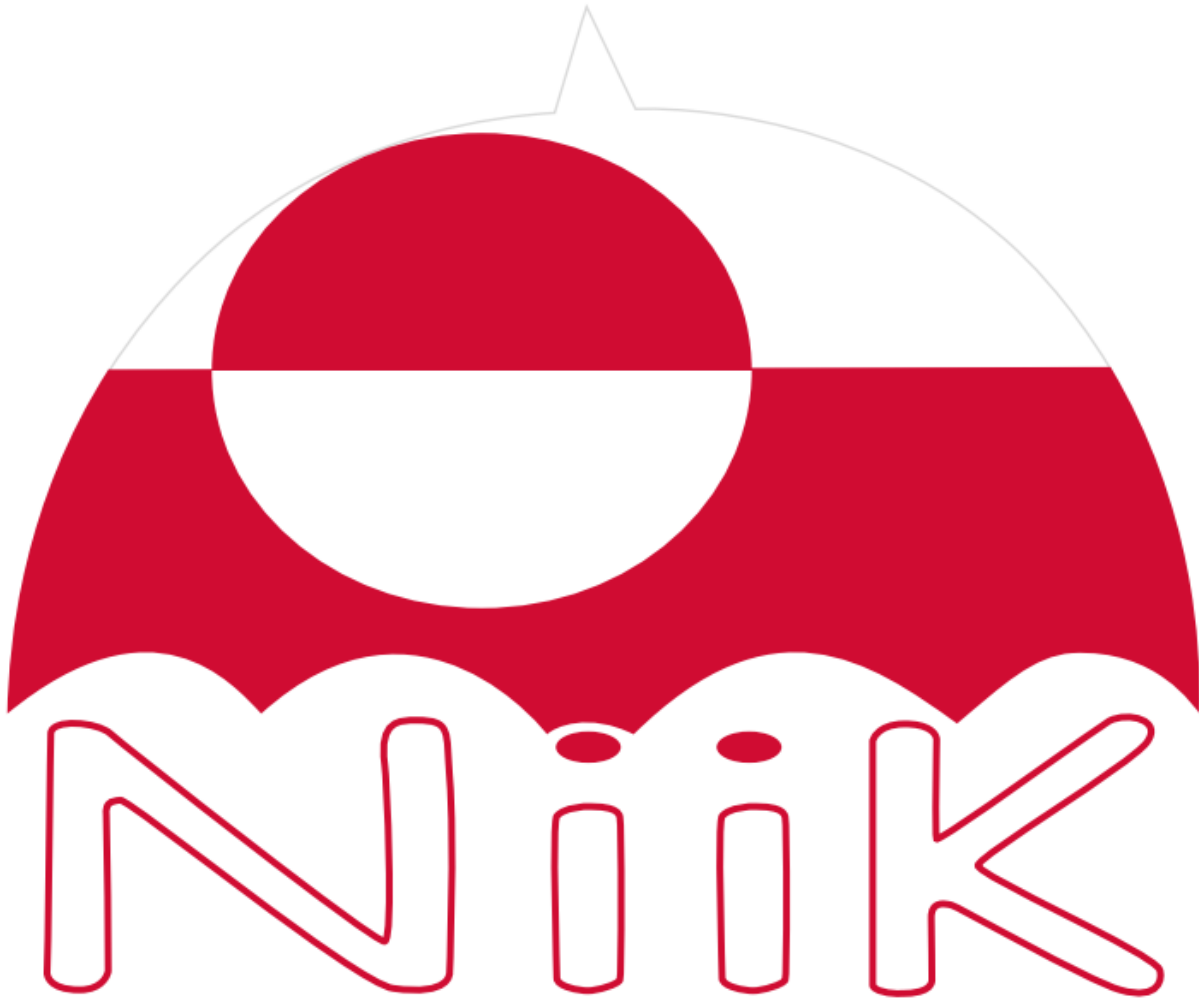
Jeg kunne tænke mig at høre gode eksempler fra de nordiske lande, under aktivitet 1.3 Barn, unga och delaktighet, om hvordan børns og unges stemme bliver hørt og benyttet på handicapområdet.

Hvordan kan vi arbejde sammen med børn og unge om deres rettigheder?

Grønland

**Nunatsinni
Inuit
Innarluutillit
Kattuffiat**

Medlemmer

Bestyrelsen

Bestyrelsesmedlem

**Cecilie Marie
Hardenberg**

“56 32 38”

Sugisaaq

Bestyrelsesmedlem

**Benny
Kielsen**

“55 18 80”

Landsforeningen
Autisme Kreds Grønland

benny@niik.gl

Bestyrelsesmedlem

**Viggo
Johansen**

“551564”

Inooqat

inooqat@gmail.com

Bestyrelsesmedlem

Lisa Nielsen

“52 58 80”

Kalaallit Tusilartut
Kattuffiat (KTK)

Bestyrelsesmedlem

**Karina
Rasmussen**

“24 21 61”

ISI

Bestyrelsesmedlem

**Josephine
Holding**

“25 55 25”

ADHD Kalaallit Nunaat

finadamgaard@gmail.com

Bestyrelsesmedlem

**Christina
Johnsen**

“56 39 56”

Bestyrelsesmedlem

**Sara Jilsø
Fleischer**

“56 46 96”

Siden sidst

Der er nu uddannet handicapbisiddere rundt i hele landet. Efter ny lovgivning på handicapområdet, er det indskrevet i loven, at kommunen skal tilbyde en bisidder til borgeren med funktionsnedsættelse.

Loven trådte i kraft den 1. januar 2020.

I februar 2023 blev det sidste hold bisiddere færdige i Nordgrønland.

Dom i Ivaag sagen

Der er siden september 2022 været efterforsket i en sag hvor en mutlihandicappet kvinde pludselig fødte et barn. Kvinden bor på en institution. Der faldt dom i sagen 20. september 2023. Dommen er anket.

En 62-årig mand skal for retten i Kujalleq Kredsret i morgen torsdag den 20. september, anklaget for at have begået voldtægt og seksuel udnyttelse af en kvinde, der på grund af sindssygdom eller mental retardering ikke kan modsætte sig overgrebene.

I anklageskriftet, som Sermitsiaq.AG har modtaget via aktindsigt fremgår det, at et ukendt antal overgreb er sket i en periode fra 15. november 2021 til 1. januar 2022 på institutionen Ivaaraq, hvor kvinden bor.

Som følge af overgrebene blev kvinden gravid og fødte et barn 2. september 2022.

Ret til arbejde og godtgørelse

Det er allerede kommet frem, at anklageren går efter to år og ni måneders foranstaltning af den anklagede.

Afskaffelse af gensidig
forsørgerpligt

Dette vil blandt andet forstærke art. 19 – retten til et selvstændigt liv, da det også vil gælde mennesker på førtidspension.

**Naalakkersuisut fremlagde ny
ældrestrategi: Vil fjerne den gensidige
forsørgerpligt**

Handicap uge 41 2023

Ansøgningsfristen er torsdag d. 5.oktober

Ansøg om tilskud til arrangementer i handicapugen - uge 41

Temaet for handicapugen – uge 41, er i 2023:

Nedbrydelse af barrierer og øget handlekraft

Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik
Departementet for Børn, Unge og Familier

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Invitation til workshop om ændring af handicaploven

9.-10. oktober 2023

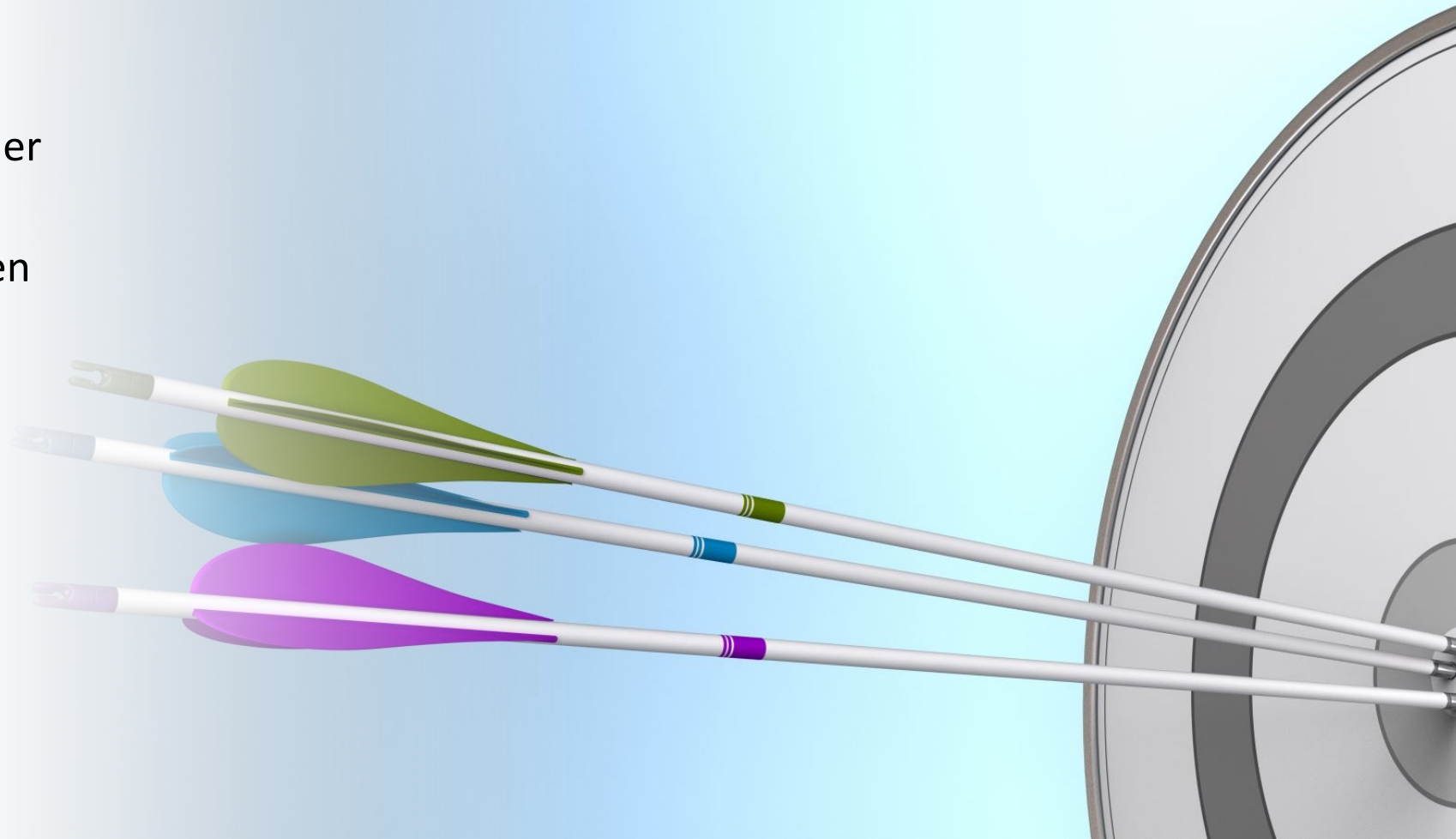
Naalakkersuisuts handicappolitik har til formål at skabe et samfund uden barrierer for personer med handicap. Der er behov for at vurdere gældende lovgivning om støtte til personer med handicap med henblik på lovforslag herom i 2024.

Workshoppens formål er at inddrage jeres erfaringer og faglighed samt diskutere forskellige problemstillinger på tværs af handicapområdet.

Upcommings – hvad er
der på vej

Mål for NIIK næste par år

- Få oprettet et sekretariat
- Påtage opgaven som tovholder for bisidderuddannelsen
- Mere synlighed for foreningen og medlemmerne
- Deltage aktivt i handicappolitikken

- Workshop vedr. lovrevision af Lov om støtte til personer med handicap
 - - Denne oktober har vi fra Departementets side afholdt workshop med henblik på at vurdere gældende lovgivning om støtte til personer med handicap.
 - Dette er med henblik på lovforslag herom i 2024.
 - Formålet er at inddrage erfaringer fra relevante sagsbehandlere, ledere fra kommunen, Socialstyrelsen, NGO'ere, talsmandsinstitutioner og andre interessenter og sammen diskutere forskellige problemstillinger på tværs af handicapområdet.
 - Vi skal altså blive klogere på, om der er noget vi kan gøre lovgivningsmæssigt, som kan mindske de barrierer, personer med funktionsnedsættelser møder.
 - På workshoppen blev det diskuteret... (fortsættelse følger)
- Handlingsplan for efterlevelse af FN's Handicapkonvention 2024-2034
 - Vi er fortsat i gang med udarbejdelsen af vores handlingsplan om efterlevelsen af FN's handicapkonvention.
 - Kort om handlingsplanen.
 - Status: udkast sendt i høring - ansvarshavende departementer skal i gang med at indarbejde høringsvar - sidste finpudsning mm.

Tema

I Grønland er der ikke afsoningssteder til mennesker med funktionsnedsættelser (psykisk syge, mentalt retarderede).

De bliver i stedet sendt til Danmark. Jeg har gjort opmærksom på det til flere instanser

09:10 Diskusjon og erfaringsutveksling om aktuelle nasjonale initiativer. Informasjon om nyheter eller saker siden sist

– «Den Nordiske runden»

09:15–09:30 Danmark

09:30–09:45 Finland

09:45–10:00 Färöarna

10:00–10:15 Grönland

10:15–10:35 Pause

10:35–10:50 Island

10:50–11:05 Norge

11:05–11:20 Sverige

11:20–11:35 Åland

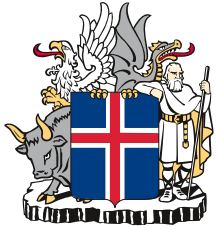

Island

19 Oktober 2023

Soffía Dóra Jóhannsdóttir

Aktuelle nasjonale initiativer Island

Stjórnarráð Íslands
Félags- og vinnumarkaðsráðuneytið

Current from Iceland

Reform of the
Education and
Employment
System

Reform of the
Disability Pension
System

Digital Inclusion

Implementation of
the CRPD

Independent
Human Rights
Foundation

Implementation plan for 2023-2025

- 2023

Consultative Forum with relevant parties	February
Draft law on an Independent Human Rights Foundation	September
A Proposal for Parliamentary Resolution on the Implementation Plan	November

- 2024

Consultative Forum with relevant parties	February
Draft law on the CRPD enactment	Fall

- 2025

CRPD entry into force	January
-----------------------	---------

Sak eller
problemstillin
g att
diskutera

- **Assistant Card for Persons with Disabilities**

TAKK!

- Contact: soffia.johannsdottir@frn.is

- Reform of the Education and Employment System
- Reform of the Disability Pension System
- Digital Inclusion
- Implementation of the CRPD
- Independant Human Rights Foundation

Norge

Aktuelle nasjonale
initiativer, nyheter og
saker fra Norge

Ny Kultur- og likestillingsminister

- Lubna Jaffrey ble i Juni 2023 utnevnt til ny Kultur- og likestillingsminister

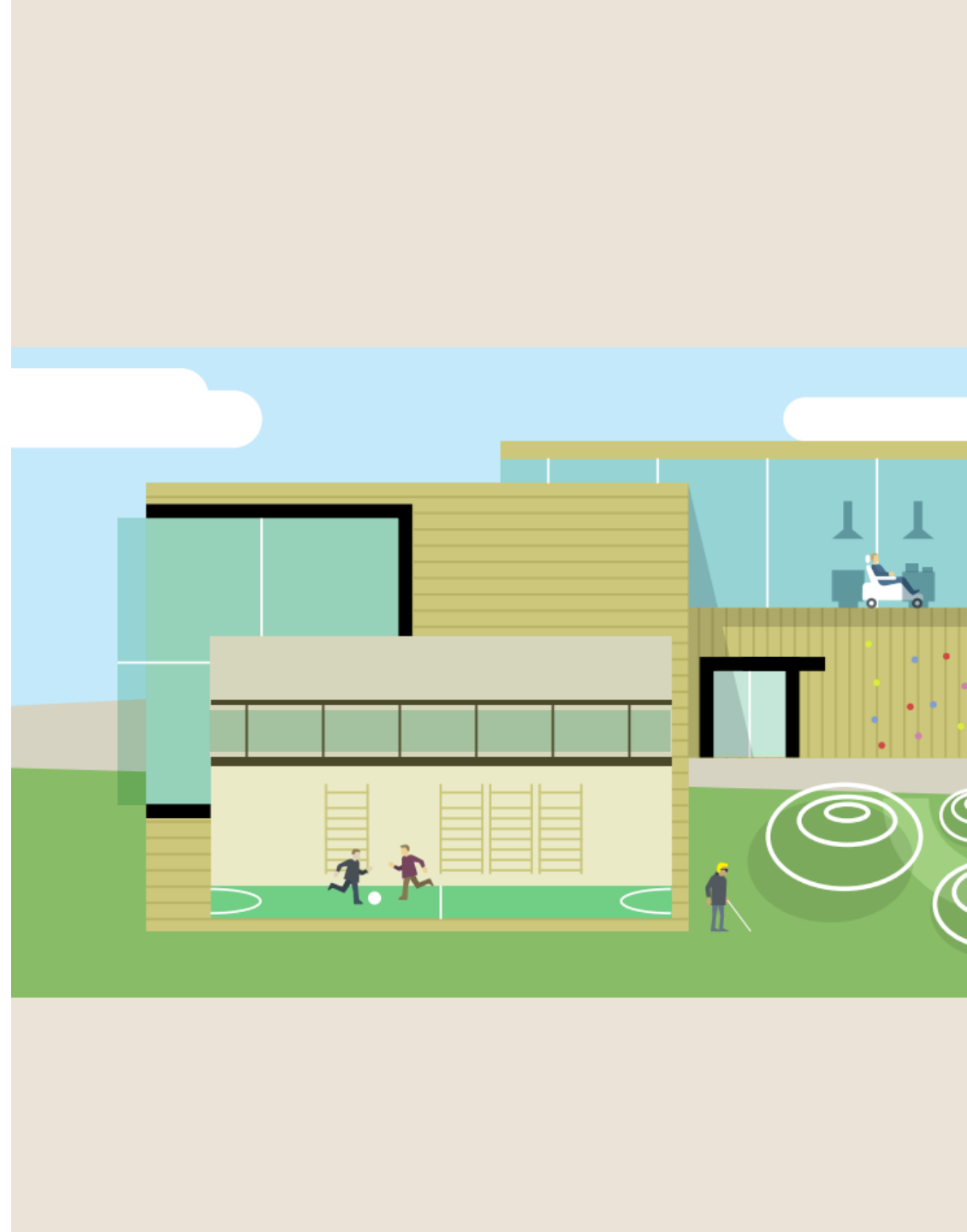
Tegnspråk for livet

- [NOU 2023:20 Tegnspråk for livet](#) - Forslag til en helhetlig politikk for norsk tegnspråk
- Lansert 13. juni 2023
- 6 løft for å fremme og verne om norsk tegnspråk:
 - Sørge for opplæring i tegnspråklige miljøer
 - Sikre tidlig tilgang til tegnspråk
 - Styrke kvaliteten i opplæringen
 - Heve den tegnspråklige kompetansen
 - Sikre tilgang til likeverdige tjenester
 - Mer forskning på norsk tegnspråk og språkdokumentasjon

UD2024

- Internasjonal konferanse om universell utforming
 - 50 deltagende nasjoner
- Samle internasjonalt fagmiljø og offentlig forvaltning
- Forum for:
 - Erfaringsutveksling
 - Ny forskning
 - Utfordringer
 - Internasjonale nettverk
- Formålet
 - Skape dialog
 - Inspirere
 - Skape et aktivt miljø
 - Finne felles mål
 - Øke Kompetanse

CRPD-utvalget og Stortingsmelding 8 (utviklingshemmedes rettigheter)

- [CRPD-utvalget](#) leverer sin utredning i desember 2023
 - Ekspertutvalg
 - Utvalget består av 3 jurister
- 2000 nye VTA-plasser de neste 4 årene
 - NAV anbefaler mellom 900 – 1900
 - Oppfølging av [Meld. St. 8 \(2022 – 2023\)](#)
- Statistikk om økonomiske levekår blant funksjonshindrede prioritert i statsbudsjettet 2024
 - Bufdir ansvarlig direktorat

Innkjøp av ny jernbane - ting tar tid!

- Et universelt samfunn for alle har vært et langsiktig mål for Norge.
- Norge har gått til innkjøp av ny jernbane som ikke tilfredsstiller kravene om universell utforming.

En offentlig beklagelse!

- I Norge er det fortsatt mange gjenlevende som har vært underlagt institusjonstiden i Norge (*vannføre*).
- Det er ønskelig de dette gjelder skal få en beklagelse – tilsvarende arbeidet som danske organisasjoner og myndigheter har fulgt.
- Det er ønskelig at Norge gjør det samme.

Tema

- > I 2024 holder Bufdir en konferanse om universell utforming (UD2024).
- > Tema vi ønsker å ta opp er hvordan vi kan sikre medvirkning fra sivilt samfunn utenfor Norge i arbeidet med et universelt utformet samfunn og konferansen?

Linker fra Norge

- > Her er de nasjonale retningslinjene
- > [Ledsagerbevis - Veiledende nasjonale retningslinjer | Bufdir](#)
- >
- > De aller fleste kommuner har ordningen
- >
- > De vil kanskje bli justert noe i og med at KS nå utvikler en digital ordning
- > Se nyhetssak:
- >
- > <https://www.bufdir.no/fagstotte/produkter/ledsagerbevis/>
- >

Sverige

Input till Sverige

Myndigheten för delaktighet har regeringens uppdrag att kartlägga och utveckla stödmaterial för att upptäcka och förebygga våldsutsatthet bland barn och unga med vissa funktionsnedsättningar. I uppdraget ingår även en fördjupad kartläggning av hedersrelaterat våld och förtyck mot personer med funktionsnedsättning.

Det finns allt mer nordisk kunskap om utsatthet för våld bland barn och unga med funktionsnedsättning. Känner rådsmedlemmarna till om det finns metodstöd för att yrkesverksamma effektivt kan förebygga, upptäcka och utreda inom till exempel socialtjänst och rättsväsende?

Finns det också vetenskap om hur kommunikationsstöd (alternativ och kompletterande kommunikation) används i dessa sammanhang?

Patientdelaktighet

- Regeringen beviljar Funktionsrätt Sverige medel (2 miljoner SEK) för att förbättra patientdelaktigheten och hälsan för personer med funktionsnedsättning och kroniska sjukdomar.
- Syftet är god och säker vård och att det ska finnas ett pågående arbete med att främja och utveckla personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp för patienter, patientföreningar och aktörer inom kommuner och regioner.

Åland

Webbtillgänglighetsprojekt

Expertise from Experience - training users to become experts in web accessibility

Projekt ett Åland för alla

Målet: göra det offentliga Åland mer tillgängligt

The image features three Swedish flags (blue, yellow, and red) waving on white poles against a clear blue sky. The flags are arranged from left to right, with the middle one being the largest and most prominent. The text is overlaid on the central flag.

Lagtings- och kommunalvalet

2023

Avgifter vid närståendevård

(anhörigvård)

Artificiell Intelligens (AI) betydelse för personer med funktionsnedsättning?

11:35–12:00

Aktuelt fra Nordens ministerråds sekretariat
v/ Eeva Mielonen,
Afdelingen for kunnskap og velferd (KV),
Nordiska ministerrådets sekretariat.

12:00

Lunch

Aktuellt från Nordiska ministerrådet

Innehåll

1. Samarbetsprogram för social- och hälsoområdet
2. Utvärdering av Könberg-rapporten
3. Statistiksamarbete
4. Uppföljning av ministerdeklarationen
5. Nordiska rådets session

1. Nytt samarbetsprogram

- Den nuvarande handlingsplanen under Vår Vision 2030, sektorernas samarbetsprogram, löper ut i slutet av 2024.
- De tre strategiska prioriteringarna i Vår Vision 2030: ett grönt Norden, ett konkurrenskraftigt Norden och ett socialt hållbart Norden ska bevaras.
- Arbetet med att förbereda nya samarbetsprogram inleddes i början av 2023.

Nytt samarbetsprogram

- Varje sektor utarbetar ett samarbetsprogram som ska utgöra den övergripande ramen för arbetet i den aktuella sektorn för åren 2025-2030.
- Nordiska rådet, civilsamhället, NVC, och Funktionshidersrådet och andra relevanta aktörer involveras i arbetet.
- ÄK-S har tillsatt en arbetsgrupp med syfte att diskutera riktlinjer och prioriteringar för social- och hälsosektorn.

Nytt samarbeidsprogram

- Arbetgruppen har kommit med förslag till tre viktigaste mål för samarbetet:

At Nordens velfærdsordninger skal være bæredygtige og sikre lige adgang for alle

At Norden skal fremme god fysisk og psykisk helse, trivsel og livskvalitet for alle

At de nordiske samfund skal rumme og inkludere alle borgere

Nytt samarbejtsprogram

- At styrke forebyggelse og tidlig indsats bredt set
- At styrke ligestilling og inklusion af alle målgrupper
- At bidrage til at der opbygges endnu mere bæredygtige og robuste sundheds- og omsorgssystemer med kompetent personel svarende til kapacitetsbehovet
- At opbygge et robust helseberedskab
- At bekæmpe og forebygge psykisk mistrivsel, ensomhed og isolation – særligt blandt børn og unge

Nytt samarbetsprogram

- Digitalt ministermöte den 11 september om samarbetsprogrammet
- Arbetsgruppens förslag till mål och delmål diskuterades av ministrarna
- Arbetet med mer konkreta delmål fortsätter
- Treåriga handlingsplaner – vad vi gör i praktiken
- Samarbetsprogrammet färdigt hösten 2024
- Implementering 2025->

2. Könberg-rapporten (2014)

- Det nordiska hälsosamarbetet bygger till stor del på de 14 förslag som Bo Könberg lade fram i sin oberoende rapport "Det framtida nordiska hälsosamarbetet"
- Förslag till insatser: Antibiotikaresistens (AMR), psykiatri, välfärdsteknologi, hälsoberedskap, folkhälsa, minska ojämlikhet i hälsa, patientrörlighet, eHälsa, läkemedelssamarbete, högspecialiserad behandling, tjänstemannautbyte.
- Ett konsultföretag ska utvärdera insatserna och kommer med förslag till vidarearbete. Rapporten färdig maj 2024.

3. Statistiksamarbete

- NOMESKO-NOSOSKO statistikkommittéer
- Utvärderades våren 2023
- Utvärderingen föreslår bl.a. tätare samarbete med nordiska institutioner
 - integration
- Nordisk nytta och kommunikation
- Samarbete: statistik om funktionshinder

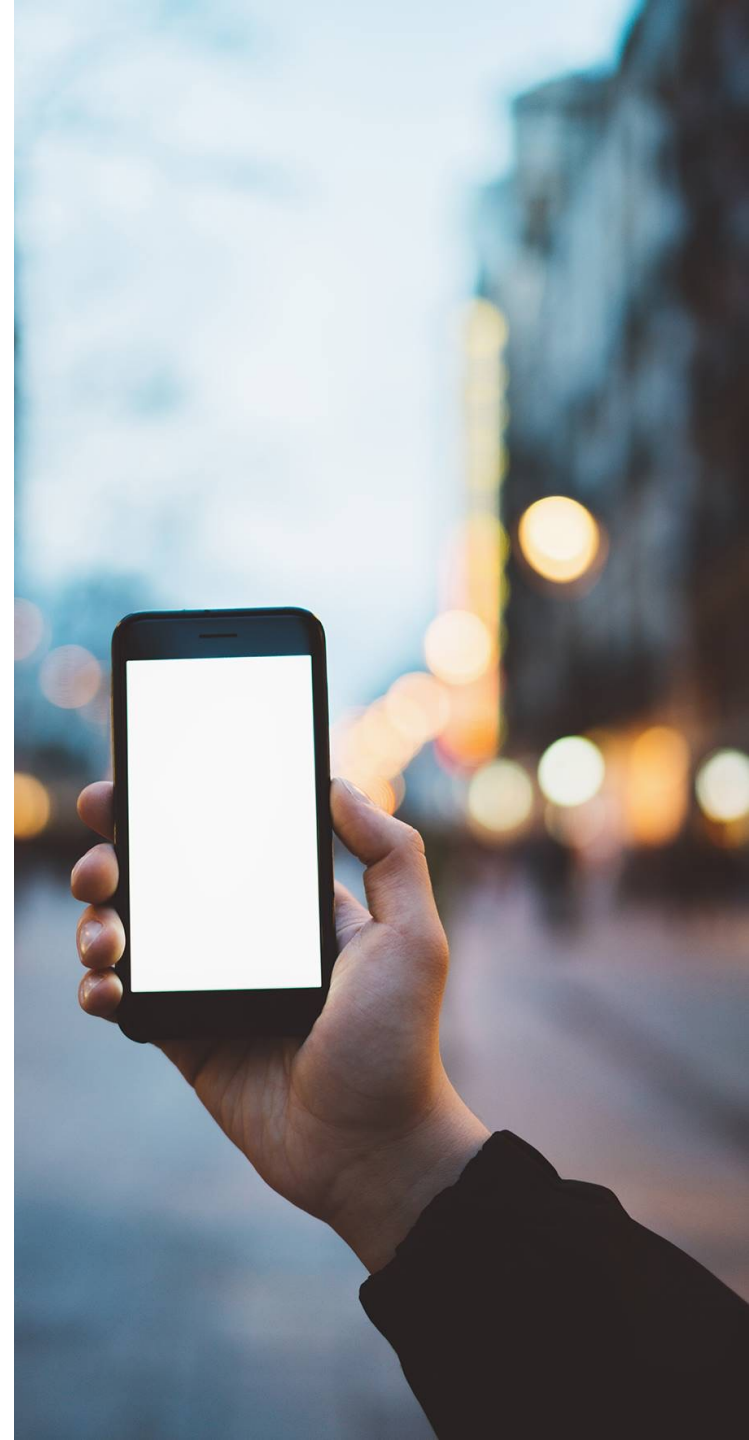
4. Uppföljning av ministerdeklaration

- De nordiska social- och hälsoministrarna antog en deklARATION om stärkt nordiskt samarbetet om digitala lösningar för personer med funktionsnedsättning vid ministermötet den 22 mars.
- Ministerdeklarationen konstaterar att alla nordiska länder står inför liknande utmaningar när det gäller digital tillgänglighet och personer med funktionsnedsättning.
- Deklarationen uppmuntrar länderna att stärka nordiskt samarbete för att dela god praxis mellan länderna för bättre tillgång till den digitala världen för personer med funktionsnedsättning.

4. Uppföljning av ministerdeklaration

- Skriftligt underlag från länderna inför ÄK-S mötet i september
- Länderna arbetar aktivt med att stödja och övervaka att tillgänglighetskraven uppfylls. Länderna arbetar också aktivt med stöd till utveckling av digitala kompetenser för att motverka digitalt utanförskap.
- Tvärsektorielt samarbete inom ramen för *Digital Inclusion in Action* projektet som förvaltas av Nordregio i uppdrag av MR-Digital.

4. Uppföljning av ministerdeklaration

- *Digital Inclusion in Action* har till syfte att bidra till en inkluderande digital omställning i Norden och Baltikum genom att främja samarbete, dialog och kunskapsdelning mellan praktiker och beslutsfattare.
- Projektet kommer att publicera en policy review om nationella strategier för digital inkludering och en Policy Brief om definition av och förslag till indikatorer för digital inkludering i Norden och Baltikum.
- Stödnätverk för grupper som riskerar digitalt utanförskap. I projektet har NVC ansvar för koordinering av stödnätverk för grupper som riskerar digitalt utanförskap.

5. Nordiska rådets 75:e session

- Ett tryggt, grönt och ungt Norden är huvudtema på Nordiska rådets 75:e session i Oslo 30.10–2.11.
- Den 2 november framläggs redogörelsen för nordiskt samarbete på funktionshindersområdet 2022-23 i plenum.
- Den isländska ministern Guðmundur Ingi Guðbrandsson presenterar redogörelsen och svarar på eventuella frågor.

Tack!

Eeva Mielonen
Seniorrådgivare, social och hälsa
Nordiska ministerrådet
eevmie@norden.org

13:00–15:00 Collaborative meeting with the Disability Council

The representatives of the organizations for young people with disabilities meet the Council for Nordic Cooperation on Disability (Disability Council)

The meeting is chaired by the Icelandic Presidency and the working group of the Disability Council

Soffía Dóra Jóhannsdóttir, Socialministeriet, Island

Tom Tvedt, Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO), Norge and

Møteleder: Ola Balke, Myndigheten för delaktighet, Sverige

Agenda

- 13:00–13:10 Welcome from the Secretary General of the Nordic Council of Ministers, Karen Elleman
- 13:10–13:30 Presentation round
- 13:30–13:45 How to safeguard the perspective of children and young people with disabilities in the implementation of Program 2023–2027 v/ Leaders of disability organizations for young people with disabilities
- 13:45–14:00 Coffee break
- 14:00–15:00 Feedback, reflections, and discussion on the safeguarding of the child and youth perspective in the implementation of the disability cooperation program

- 15:00–15:15 Pause
- 15:15–16:00 Presentasjon av nettverket om struktur og koordinering av sosiale tjenester med høy kompleksitet, og prosjektet; «Sammanstilling om kunnskap om forutsættninger for koordinering av behov av sociala insatser av høg kompleksitet»
v/ Helle Rotbøll Randløv og Kenneth Elmegaard, Socialstyrelsen, Danmark og Per-Christian Wandås, Helsedirektoratet/Bufdir, Norge
- 17:45–22:00 Besøk og middag i Tivoli.
Middag på restaurant Påfuglen kl. 18:00

Nordens välfärdscenter

5 t · 🌐

This is what Nordic cooperation on disability looks like – the Nordic council on disability and the Nordic Youth Disability Summit is meeting in Copenhagen 🇩🇰🇫🇮🇳🇴🇸🇪🇩🇪🇩🇰🇫🇮🇳🇴🇸🇪

An important topic has been how the young voices can be heard better in the Nordic disability cooperation. The participants from the youth organisations have given input on several topics, like mobility in the Nordic region and on how to make the labour market more accessible.

The youth organisations also all agree on the importance of safeguarding the children and youth perspective when the Programme for Nordic cooperation on disability 2023–2027 is implemented.

Artificial intelligence and its advantages and risks for persons with disabilities was also discussed by the Disability Council, and identified as a theme to continue working with from different aspects.

Nordic network on structuring and coordinating social services of high complexity

Oplæg ved møde i Funksjonshindersrådet

19. oktober 2023 i København

Disposition

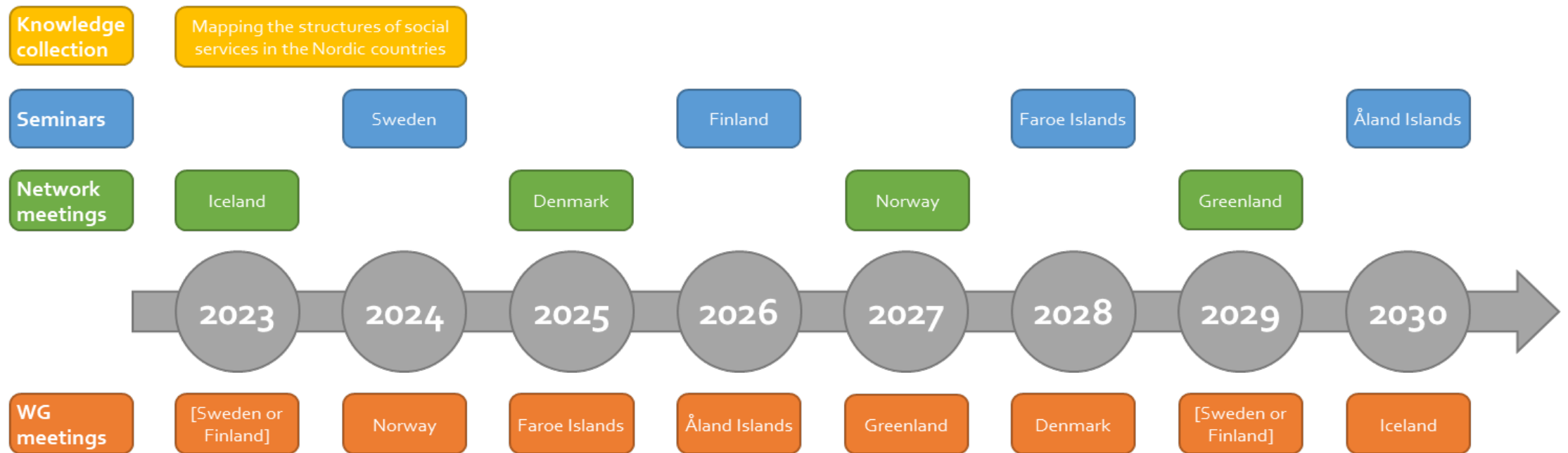
1. Baggrund og formål
2. Konkrete aktiviteter og leverancer
3. Spørgsmål

1. Baggrund og formål

- Velfærdssamfundet kan have svært ved at håndtere sociale indsatser af høj kompleksitet.
- Netværkets hovedfokus er at diskutere strukturelle løsninger på vilde problemer om at strukturere disse indsatser.
- Netværket består embedsmænd på statsniveau i seks ud af de otte nordiske lande.
 - *Færøerne*
 - *Grønland*
 - *Island*
 - *Sverige*
 - *Norge*
 - *Danmark*
- Netværkets arbejdsgruppe sikrer fremdriften og afviklingen af netværkets aktiviteter.

2. Konkrete aktiviteter og leverancer

- Netværksmøder hvert andet år
- Netværksseminarer hvert andet år
- Vidensindsamling

3. Spørgsmål

Kommunikation

Hur berättar vi om vad
funktionshindersrådet gör?

Våra kanaler

- www.nordicwelfare.org
- Facebook:
@nordicwelfare
- LinkedIn:
@NordicWelfareCentre
- Twitter:
@Nordicwelfare1

När, hur och vad kan vi berätta?

Det nordiska arbetet på funktionshinderområdet syns i

- Artikel efter rådsmöte
- Artikel om årsrapporten
- Artiklar och inlägg om aktuella frågor vi vill lyfta

Ni har goda nätverk för att sprida budskap och information!

Från nordisk till nationell nivå

- Sprid information i era kanaler
- Egna och organisationens
- Hur underlätta att era organisationer märker ny information? T.ex. epost till rådsmedlemmarna då nya artiklar publiceras.

Språk?

- Kommunikation på engelska och svenska
- På Twitter delas material på alla de nordiska språken och engelska
- Förslag: Artikel som översätts till fem språk i vissa motiverade fall

Islands planer for resten av ordføreråret 2023

14:20–14:30

— v/ Soffía Dóra Jóhannsdóttir Socialministeriet, Island

Ordföreland Island – 2023

[Þessi ljósmynd](#) sem Óþekktur höfundur tók er með leyfi samkvæmt [CC BY-SA](#)

[Þessi ljósmynd](#) sem Óþekktur höfundur tók er með leyfi samkvæmt [CC BY-SA](#)

19-20	<u>Funktionshinderrådets möte og expertseminar om inkluderende arbeidsliv</u>
24-25	<u>Nordisk netværk for strukturering og koordinering af sociale indsatser med høj kompleksitet, möte, Island</u>
26	<u>NVS's råds möte, digitalt</u>
	<u>November</u>
Hel mån.	<u>Ungdomsmåned, digitale möter</u>
7	<u>Den nordiska socialförsäkringsgruppen, möte, Island</u>
14	<u>Forebyggende folkehelse/Preventive Health Care, samarbejde med Nordic Health 2030, konferanse, Island</u>
24	<u>Koordinering af social- og helsetjeneste for eldre folk, konferanse, Reykjavik</u>
	<u>Desember</u>
TBC	<u>Ordförermöte Nomesko&Nososko, Statens Institut for Folkesundhed, Danmark</u>
TBC	<u>Möte mellom de internasjonale sjefer</u>

Sveriges planer for ordføreråret 2024

14:30–15:00

— v/ Ola Balke, Myndigheten för delaktighet, Sverige

April

— Rådsmöte 1 i Nordiska funktionshindersrådet

Tema: Koppling till de nordiska ländernas CRPD-rapportering med fokus på artikkel 33 och särskilt MR-institutioners roll som oberoende övervakare av genomförandet av konventionen. Bjuda in de andra ländernas institut.

Arrangörer: NVC, MFD

 Plats: Stockholm, tirsdag 16. og onsdag 17. april

Maj

- Nordisk-Baltisk konferens

Tema: Stöd för ett självständigt liv och inkludering i samhället, stödsystem för barn och unga (i samverkan med organisationer som företräder barn och unga med funktionsnedsättning). Särskilda spår: Ukraina, Våld, Universell design

Arrangörer: NVC, MFD, Socialstyrelsen (?)

- Plats: Tallinn, mandag 13. og tirsdag 14. mai

Juni

- Side event på statspartsmötet i FN
Eventet följer innehållet från någon av punkterna 1 eller 2 (ovan) + nordiskt mingel
Arrangörer: MFD, NVC
Plats: New York, tisdag 11. – torsdag 13. juni
- 4. Ledarskapskonferens, IIDL
Tema: "Leading Change: Flourishing Communities and Wellbeing for All"
Arrangörer: IIDL, NVC
MFD bidrar med presentation
- Plats: Amsterdam

Oktober

- Rådsmöte 2 i Nordiska funktionshindersrådet
Tema: Nationella strategier som grund för implementeringen av CRPD. Återigen koppling till nordiska MR-institutioner. Eventuellt med särskilt tema kring barn och unga.
Arrangörer: NVC, MFD
Plats: Stockholm? /Malmö?

NYHED 11. OKT 2023

 Arbejdsmarked

Hver fjerde ung med handicap er hverken i job eller uddannelse

Aktiviteter

- Arbeidsmøte mellom Grensehinderrådets Sekretariat og Arbeidsutvalget for Funksjonshindersrådet. 31. oktober i Oslo på Nordisk Råds sesjon.
- Grensehinderseminar 2024. Stor København, februar
- Møte i Funksjonshindersrådet tirsdag 16. og onsdag 17. april , Stockholm

